

การศึกษาความสำคัญ ปัญหา และและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง
พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

STUDY OF PROBLEMS, IMPORTANCE, AND BEHAVIORAL INDICATORS OF ENGLISH LISTENING
AND SPEAKING SKILLS FOR COMMUNICATION FOR UNDERGRADUATE STUDENTS

ธณัฏฐ์ สุขประเสริฐ¹, ขนิษฐา สาลีหมัด, จิตรา ดุขฎีเมธา

Tanatpan Sukprasert¹, Khanittha Saleemad, Jitra Dudsdeemaytha

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประเทศไทย

Graduate School, Srinakharinwirot University, Thailand

E-mail: Tanatpan.swu2024@gmail.com¹

Received 14 February 2024; Revised 21 February 2024; Accepted 29 April 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสำคัญและปัญหาของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาแนวทางการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เป็นกรอบการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา 10 ท่าน ใช้วิธีคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการสื่อสาร การมีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีสามารถเลือกงานที่สนใจและผลตอบแทนสูงได้ ปัญหาของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษสาเหตุมาจากการเรียนภาษาอังกฤษมีไม่มากพอต่อสัปดาห์ ขาดการฝึกฝนด้วยตนเองนอกชั้นเรียน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบของการบรรยาย ขาดการส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 2) พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง คือ (1) เข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและโต้ตอบกลับได้อย่างเป็นธรรมชาติ (2) ฟังข้อมูลสั้นและบริบทในชีวิตประจำวันได้ (3) ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษ ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการพูด คือ (1) โต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ (2) ตอบคำถามสั้นๆได้ (3) พูดเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันได้ (4) ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษ (5) พูดโต้ตอบกับคู่สนทนาได้ด้วย ความมั่นใจ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา

คำสำคัญ: ทักษะการฟังภาษาอังกฤษ, ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ, พฤติกรรมบ่งชี้

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the importance and problems of listening skills; Speak English for communication 2) To study behavioral indicators of listening skills Spoken English for Communication for Undergraduate Students It is qualitative research. Studied the concept of activity-based learning. It is a research framework. The sample group is Ten teachers and experts in the curriculum and teaching of English at the higher education level were selected using a specific selection method. The tools used in the research are In-depth interview Data were analyzed using inductive content analysis.

The research results found that: 1) Listening skills Speaking English is important in communication. Having good English skills can choose a job that interests you and pays high. Problems with listening skills speak english The reason is that there are not enough English lessons per week. Lack of self-practice outside of class The teaching format is in the form of lectures. Lack of promotion of activities for students to apply the knowledge gained in their daily lives. 2) Behavioral indicators of listening skills are (1) Understand what is heard and respond naturally. (2) Can listen to short information and context in daily life. (3) Cooperate in various activities that use language. England Behavioral indicators of speaking skills are (1) being able to respond naturally in English. (2) Being able to answer short questions. (3) Being able to talk about stories in daily life. (4) Being able to cooperate in activities that use English. (5) Speak and interact with the conversation partner with confidence. The knowledge gained from this research will be useful for teaching and learning to develop English listening and speaking skills of undergraduate students.

Keywords: English Listening and Speaking Skills for Communication, Undergraduate Students, Components, Indicative Behaviors

บทนำ

Burn (2004) กล่าวว่าภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนทั้งโลกและของคนไทยในหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารโดยตรงหรือทางอินเทอร์เน็ตเช่นการพิมพ์ผ่านข้อความในแอปพลิเคชันต่างๆ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเนื่องจากจะต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการทำงาน โดยทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการทำงานมากที่สุด เนื่องจากต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร และการสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของพนักงานพบว่า ทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งผลวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากพนักงานบริษัท แห่งหนึ่ง(มณฑลปวีร์ เพชรรัตน์,2554) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ จึงได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป็นรายวิชาพื้นฐาน

ใน ระดับอุดมศึกษา โดยการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา (TQF) กำหนดให้ผู้เรียนระดับปริญญาตรี มีทักษะการสื่อสาร (Communication skills) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนเนื่องจากการรวบรวมแหล่งข้อมูลต่างๆพบว่าผู้เรียนไทย จำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้ว่าจะเรียนภาษาอังกฤษ มาหลายปีรวมทั้งความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของเยาวชนยังอยู่ในระดับที่ต้องได้รับการปรับปรุง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551และคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)และจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษาภาษาอังกฤษ English Proficiency Index ประจำปี 2563 โดยสถาบันสอนภาษาระดับโลก Education First ที่ได้ทดสอบในประเทศที่ไม่ได้ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ใช้ภาษาอังกฤษของคนวัยผู้ใหญ่ ที่มีอายุ18ปีขึ้นไปใน100ประเทศทั่วโลกด้วย EF Standard English Test ที่อยู่ภายใต้กรอบ CEFR ซึ่งประเทศ ไทยมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อยู่ในลำดับที่ 89 และเมื่อวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มในประเทศ เอเชีย จาก 8 ประเทศซึ่งประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 7 และถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่มีระดับความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษที่ต่ำมาก (Education first,2020)

จากศึกษาปัญหาการพูดภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จากการวิจัยของนางสมร พงษ์พานิช (2551) พบว่า นักศึกษาขาดความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีความรู้พื้นฐานด้าน ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอสำหรับการสื่อสาร มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์น้อยและขาดทักษะการใช้ภาษาในการ สื่อสารในสภาพจริงสอดคล้องกับงานวิจัยของธีราภรณ์ พลอยเล็ก (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพูด ภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครโดยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ออกเสียง ไม่ถูกต้อง ใช้ประโยคไม่ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ ใช้คำศัพท์ในวงจำกัด ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบได้ตาม วัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ใช้คำศัพท์ในวงจำกัด นอกจากนี้ จริยานันท์ ฉันทะ (2555) ศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัญหาด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ วิชัย สิงห์หอม (2555) ที่ศึกษาพบปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยในระดับอุดมศึกษาคือ ปัญหาด้าน ทักษะการพูดมากที่สุดนอกจากนี้ภัทราวลี กระแสร์และกัญณภัทร นิธิศวรภากุล(2555)ได้ทำการศึกษาปัญหา ความต้องการที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่าทักษะที่มีปัญหามาก ที่สุดในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาคือทักษะด้านการฟัง ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.81 และรองลงมาคือ ทักษะด้านการพูดที่มีค่าเฉลี่ย 3.77

นักวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสำคัญและปัญหาของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสำคัญและปัญหาของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัยคือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ อาจารย์ผู้ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษและจบวุฒิการศึกษาตรงในด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 5 ท่าน และอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 5 ท่าน รวมจำนวน 10 คน คัดเลือกด้วยวิธีเฉพาะเจาะจงโดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกประกอบไปด้วย 1) เป็นอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทางด้านภาษาอังกฤษ 2) เป็นอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกจำนวน 3 ท่าน 3) เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษามากกว่า 10 ปีขึ้นไป 4) เป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญทางด้านการสอนทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษ เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ และทางด้านการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของภาษาในข้อคำถามและซ้ำซ้อนของข้อคำถาม ก่อนนำไปใช้ในขั้นตอนการสัมภาษณ์จริง โดยมีการรวบรวมข้อมูลด้วยตัวผู้วิจัยเอง ข้อมูลที่ได้มาเป็นเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้วยการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction)

การพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ผ่านคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับงานวิจัยที่ทำในมนุษย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรหัสโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G-407/2564 และได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในครั้งนี้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การศึกษาความสำคัญ ปัญหา และพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีผลการวิจัย ดังนี้

ความสำคัญของทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษสรุปประเด็นได้ว่าทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญเพราะจะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารในแต่ละสถานการณ์เช่นในการทำงานและการเรียนต่อและถ้าหากนักศึกษาที่มีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีก็จะสามารถเลือกงานที่สนใจและผลตอบแทนสูงได้เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆทั้งในและนอกประเทศ นอกจากนี้ยังแทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวันของเราทุกคนไม่ว่าจะเป็นการใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ตโฟนในการใช้อินเทอร์เน็ตหรือช่องทาง Social ต่างๆที่ผู้คนทั่วโลกสามารถเชื่อมต่อกันได้ ทักษะการฟังพูดจึงสำคัญในการรับฟังและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในทุกๆวัน

ปัญหาของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาตรีสรุปประเด็นได้ว่า ทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีความหลากหลายแต่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ยังมีนักศึกษาที่ยังไม่สามารถนำ

ความรู้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงจึงทำให้ไม่กล้าสื่อสารเพราะรู้คำศัพท์ไม่มากพอ เรียงประโยคในการการพูดไม่ได้ ปัจจัยของปัญหาที่ทำให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทักษะภาษาอังกฤษที่น้อยกว่ามาตรฐานสรุปได้ว่าสาเหตุมาจากนักศึกษาบางส่วนมาจากโรงเรียนในระบบอาชีวศึกษาและบางส่วนจบมาจากมัธยมศึกษาซึ่งจะต้องเรียนวิชาอื่นๆต่อสัปดาห์เป็นจำนวนมากจึงได้เรียนภาษาอังกฤษในระยะเวลาที่ไม่มากพอต่อสัปดาห์และขาดการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเองนอกชั้นเรียน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ยังเป็นรูปแบบของการบรรยายและครูเป็นศูนย์กลางรวมทั้งขาดการส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตามรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้เรียนจึงทำให้ขาดการฝึกฝนและผลที่ตามมาคือไม่เกิดทักษะ ผู้เรียนขาดการส่งเสริมให้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในสภาพแวดล้อมจริงที่รายล้อมตัวผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาเช่นการดูหนัง ฟังเพลงหรือเล่นเกมส์ ภาษาอังกฤษแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวันเช่นการขึ้นรถไฟไฟฟ้าหรือป้ายสัญลักษณ์ต่างๆหรือคำประกาศต่างๆที่เป็นภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีดังต่อไปนี้พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟังคือ 1. ผู้เรียนสามารถฟังคู่สนทนาและเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและโต้ตอบกลับได้อย่างเป็นธรรมชาติ 2. ผู้เรียนสามารถฟังข้อมูลที่เป็นข้อความสั้นๆได้และสามารถตอบได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไหร่ 3. ผู้เรียนสามารถฟังเรื่องราวบริบทต่างๆในชีวิตประจำวันเช่นการไปซื้อของ การเข้าร้านอาหาร การไปหาหมอ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ได้อย่างเข้าใจเพื่อสามารถใช้ชีวิตและเอาตัวรอดได้ 4. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 5. ผู้เรียนสามารถฟังผู้ส่งสารและสามารถพูดโต้ตอบกลับได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจ

พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการพูดคือ ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ 2. ผู้เรียนสามารถพูดตอบคำถามสั้นๆว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไหร่จากข้อมูลที่ได้รับได้ 3. ผู้เรียนสามารถนำความรู้หลักโครงสร้างภาษาอังกฤษโดยถ่ายทอดออกมาจากการพูดโดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตามบริบท เหตุการณ์ เช่นตอนนี้อู๊สึกหิว ผู้เรียนก็จะสามารถพูดถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ต้องการได้ 4. ผู้เรียนสามารถพูดเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันในหลายๆบริบทได้เช่นการไปซื้อของ ในร้านอาหาร ไปหาหมอบอกอาการความรู้สึก ความต้องการของตนเองและของผู้อื่นได้อย่างเข้าใจเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันและเอาตัวรอดได้ 5. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 6. ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบกับคู่สนทนาได้อย่างเข้าใจตรงกัน 7. ผู้เรียนสามารถพูดด้วยความมั่นใจ ไร้ความกังวลจากองค์ประกอบต่างๆเช่นอาการเสียหน้าหรือสูญเสียความมั่นใจเมื่อพูดผิด

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่าทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญเพราะจะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารในแต่ละสถานการณ์เช่นในการทำงานและการเรียนต่อและถ้านักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีก็จะสามารถเลือกงานที่สนใจและผลตอบแทนสูงได้เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อประสานงานกับ

หน่วยงานต่างๆทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑปวีร์ เพชรรัตน์ (2554) กล่าวว่านักศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเนื่องจากจะต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการทำงานในอนาคตอันใกล้นี้โดยทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการทำงานมากที่สุดเนื่องจากต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร กันภายในหลายองค์กรรวมถึงการเข้าที่ประชุมที่ต้องใช้ทักษะการพูดและการฟัง นอกจากนี้ยังแทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวันของเราทุกคนไม่ว่าจะเป็นการใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์สมาร์ตโฟนในการเข้าอินเทอร์เน็ตหรือช่องทาง Social ต่างๆที่ผู้คนทั่วโลกสามารถเชื่อมต่อกันได้ ทักษะการฟังพูดจึงสำคัญในการรับฟังและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในทุกๆวันซึ่งสอดคล้องกับ Burn (2004) กล่าวว่าภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนทั้งโลกและของคนไทยในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารโดยตรงหรือทางอินเทอร์เน็ตเช่นการพิมพ์ผ่านข้อความในแอปพลิเคชันต่างๆ หรือการอ่านคู่มือในเรื่องต่างๆรวมถึงการดูภาพยนตร์และรายการทางทีวีที่ส่วนใหญ่มักจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อกลาง ทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษามีความหลากหลายแต่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ยังมีนักศึกษาที่ยังไม่สามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงจึงทำให้ไม่กล้าสื่อสารเพราะรู้คำศัพท์ไม่มากพอ เรียงประโยคในการพูดไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาการพูดภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จากการวิจัยของ นางสาว พงษ์พานิช (2551) พบว่า นักศึกษาขาดความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอสำหรับการสื่อสาร มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์น้อยและขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารในสภาพจริง

พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟังคือ 1. ผู้เรียนสามารถฟังคู่สนทนาและเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและโต้ตอบกลับได้อย่างเป็นธรรมชาติ 2. ผู้เรียนสามารถฟังข้อมูลที่เป็นข้อความสั้นๆได้และสามารถตอบได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไหร่ 3. ผู้เรียนสามารถฟังเรื่องราวบริบทต่างๆในชีวิตประจำวันเช่นการไปซื้อของ การเข้าร้านอาหาร การไปหาหมอ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ได้อย่างเข้าใจเพื่อสามารถใช้ชีวิตและเอาตัวรอดได้ 4. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 5. ผู้เรียนสามารถฟังผู้ส่งสารและสามารถพูดโต้ตอบกลับได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของวศินี หนูนุกติ (2558, น. 20) ที่ได้กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน เราจำเป็นต้องฟังจึงจะเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ การฟังนั้นเป็นทักษะที่จะนำไปสู่ทักษะการพูด ความสำเร็จในการสนทนาเกิดจากการฟังที่มีประสิทธิภาพ ผู้ฟังต้องเข้าใจว่าผู้พูดนั้นสื่อถึงอะไร เมื่อฟังเข้าใจแล้วจึงจะสามารถโต้ตอบได้นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของเดือนนภา ทองมาก (2558, น. 17) ได้กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะเชิงสร้างสรรค์ในการทำความเข้าใจคำพูดต้องมีการตีความหรือวิเคราะห์สิ่งที่ได้ฟังผู้ฟังให้ความสนใจและความพยายามเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ฟังและได้ให้ความหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร จึงจะนับว่าเป็นการฟังที่ประสบผลสำเร็จและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเกณฑ์กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages : (CEFR) ในระดับเกณฑ์ B1 ที่อธิบายระดับความสามารถของผู้เรียนไว้ว่าผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆไปได้ ในหัวข้อที่สนใจหรือคุ้นเคย เช่น โรงเรียน เวลาว่าง การทำงาน ฯลฯ สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางไปต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ

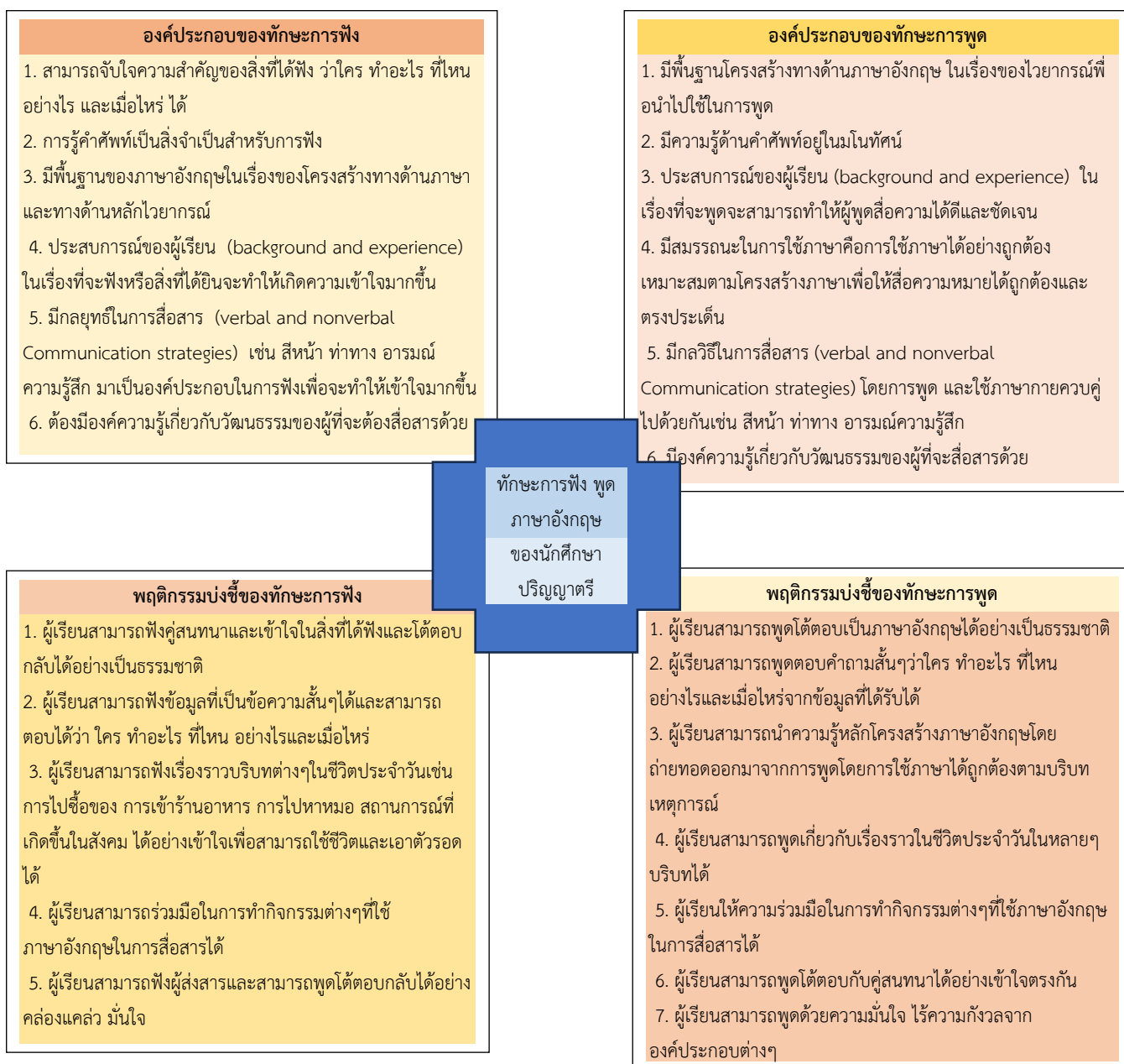
พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการพูดคือ 1. ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ 2. ผู้เรียนสามารถพูดตอบคำถามสั้นๆว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไหร่จากข้อมูลที่ได้รับได้ 3. ผู้เรียนสามารถนำความรู้หลักโครงสร้างภาษาอังกฤษโดยถ่ายทอดออกมาจากการพูดโดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตามบริบท เหตุการณ์ เช่นตอนนี้รู้สึกหิว ผู้เรียนก็จะสามารถพูดถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ต้องการได้ 4. ผู้เรียนสามารถพูดเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันในหลายๆบริบทได้เช่นการไปซื้อของ ในร้านอาหาร ไปหาหมอ บอกอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการของตนเองและของผู้อื่นได้อย่างเข้าใจเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันและเอาตัวรอดได้ 5. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษา ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 6. ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบกับคู่สนทนาได้อย่างเข้าใจตรงกัน 7. ผู้เรียนสามารถพูดด้วยความมั่นใจ ไร้ความกังวลจากองค์ประกอบต่างๆเช่นอาการเสียหน้าหรือสูญเสียความมั่นใจเมื่อพูดผิด ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับวิดโดสัน (Widdowson, 1981, p. 59-60) ที่มีความเห็นว่า การพูดเป็นการแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง การพูดนั้นมิได้เพียงแต่เป็นการใช้อวัยวะในการออกเสียงเท่านั้น แต่เป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่พูดนอกจากนี้พฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารยังมียังมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของซาวิยอง (Savignon, 1983, p.35-26) และสเวน (Swain, 1984, p. 7-18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารมี 4 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) หมายถึง ความสามารถโดยใช้องค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้าง เป็นแกนในการสื่อความหมาย
2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น รู้ว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นต้น
3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยคโดยใช้ความรู้ทางด้านไวยากรณ์และความสามารถเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้าใจกันได้ถูกต้อง มีความเข้าใจและทำนายความข้างหน้าที่เกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่เกิดขึ้นในบริบท (Context) ได้ถูกต้อง
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) คือ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กิริยาท่าทาง สีหน้าและน้ำเสียง ประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งทางด้านคำพูด (Verbal) และไม่ใช่คำพูด (Non-Verbal) เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์ที่ไม่รู้จักหรือนึกไม่ออกในขณะนั้นการพยายามอธิบายโดยใช้กิริยาท่าทางประกอบ เป็นต้นและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเกณฑ์กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages : (CEFR)ในระดับเกณฑ์ B1 ที่อธิบายระดับความสามารถของผู้เรียนไว้ว่าผู้เรียนสามารถพูดเรื่องทั่ว ๆ ไปได้ ในหัวข้อที่สนใจหรือคุ้นเคย เช่น โรงเรียน เวลาว่าง การทำงาน สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางไปต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตุผลประกอบสั้น ๆ ได้

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาผู้วิจัยสรุปเป็นแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

จากแผนภาพที่ 1 สิ่งที่จะทำให้เห็นพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจะต้องรู้ถึงองค์ประกอบของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเสียก่อน จึงจะทำให้เห็นถึงความสอดคล้องว่าทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีควรมีพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดและแสดงออกมาให้เห็นเป็นความสามารถได้

ภาพที่1 ความสัมพันธ์ของทั้ง 4 องค์ประกอบที่แสดงถึงทักษะการฟัง พูด ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รู้ถึงความสำคัญ ปัญหาและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีว่าความสำคัญเพราะจะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารในแต่ละสถานการณ์เช่นในการทำงานและการเรียนต่อและถ้าหากนักศึกษาที่มีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีก็จะสามารถเลือกงานที่สนใจและผลตอบแทนสูงได้เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆทั้งในและนอกประเทศแต่ยังเห็นปัญหาว่าทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาที่มีความหลากหลายแต่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ยังมีนักศึกษาที่ยังไม่สามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงจึงทำให้ไม่กล้าสื่อสารเพราะรู้คำศัพท์ไม่มากพอ เรียงประโยคในการการพูดไม่ได้ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดการศึกษาองค์ประกอบของทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีเพื่อให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้โดยมีพฤติกรรมดังนี้ การฟังคือ 1. ผู้เรียนสามารถฟังคู่สนทนาและเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและโต้ตอบกลับได้อย่างเป็นธรรมชาติ 2. ผู้เรียนสามารถฟังข้อมูลที่เป็นข้อความสั้นๆได้และสามารถตอบได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไหร่ 3. ผู้เรียนสามารถฟังเรื่องราวบริบทต่างๆในชีวิตประจำวันเช่นการไปซื้อของ การเข้าร้านอาหาร การไปหาหมอ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ได้อย่างเข้าใจเพื่อสามารถใช้ชีวิตและเอาตัวรอดได้ 4. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 5. ผู้เรียนสามารถฟังผู้ส่งสารและสามารถพูดโต้ตอบกลับได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจ และการพูดคือ 1. ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ 2. ผู้เรียนสามารถพูดตอบคำถามสั้นๆว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไหร่จากข้อมูลที่ได้รับได้ 3. ผู้เรียนสามารถนำความรู้หลักโครงสร้างภาษาอังกฤษโดยถ่ายทอดออกมาจากการพูดโดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตามบริบท เหตุการณ์ เช่นตอนนี้รู้สึกหิว ผู้เรียนก็จะสามารถพูดถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ต้องการได้ 4. ผู้เรียนสามารถพูดเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันในหลายๆบริบทได้เช่นการไปซื้อของ ในร้านอาหาร ไปหาหมอ บอกอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการของตนเองและของผู้อื่นได้อย่างเข้าใจเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันและเอาตัวรอดได้ 5. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 6. ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบกับคู่สนทนาได้อย่างเข้าใจตรงกัน 7. ผู้เรียนสามารถพูดด้วยความมั่นใจ ไร้ความกังวลจากองค์ประกอบต่างๆเช่นอาการเสียหน้าหรือสูญเสียความมั่นใจเมื่อพูดผิด ซึ่งการศึกษาความสำคัญ ปัญหาและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีในครั้งนี้จะมีการพัฒนาต่อยอดไปสู่การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีในอนาคต

Reference

- Burn, M. (2004). *Issue with Outcome in Workplace ESL Programs*. Retrieved November 17, 2009, from http://www.workandeconomy.org/images/Issue_in_Improving
- Chariyanan Chanta. (2012). *Development of language teaching lessons that emphasize vocational work in order to Promote students' English-speaking ability and self-*

- confidence*. Bachelor's degree level. Master's degree thesis. Chiang Mai: Graduate SchoolChiang Mai University.
- Commission on Higher Education. (2009). *Guidelines for following the Qualifications Standards Framework. National higher education level*. Bangkok: Ministry of Education.
- Duannapa Thongmak. (2015). *A study of English listening-speaking ability and attention.Continuing the English language learning of Grade 2 students at Ban Phukai School using the method Teach with activities and songs*. Master of Education Thesis. Ratchaburi: Graduate School Muban Chom Bueng Rajabhat University.
- Ministry of Education. (2016). *Announcement of the Ministry of Education regarding learning reform policy*.Teaching English. Bangkok: Ministry of Education. Immigrant_Worker_English_Language_Skills_Burt.pdf
- Monpawee Phetcharat. (2011). *A study of the needs for using English for textbook evaluation*.
- Studying in English language training for offshore petroleum employees*. Master of Arts Thesis, Major in Teaching English as an International Language, Graduate School, Prince of Songkla University.
- Nongsamorn Phongpanich. (2008). A study of English-speaking problems in oral communication Of Faculty of Management Science students Kasetsart University Sriracha Campus. *Journal Humanities*, 18(1), 85-97.
- Savignon, S. J. (1997). Communicative language teaching: State of the art. *TESOL Quarterly*, 25(2), 261-277.
- Swain, M. (1984). *Teaching and testing communicatively*. TESL TALK, 5, 7-18
- Teeraporn Plylek. (2011). Factors affecting English speaking of second year students in the field of study. English, Faculty of Education, Rajabhat University in Bangkok. *research journaland Development*, 3, 53-58.
- Wasinee Noonpakdee. (2015). *A study of English listening-speaking ability and attitude towardsStudy English for Grade 5 students at Wat Rang Bua Community School (LaemRatbamrung) using teaching methods according to the theory of language teaching (GENRE-BASED APPROACH) with the characteristics of the story (NARRATIVE GENRE)FEATURES*. Master of Education Thesis. Ratchaburi: Graduate School, UniversityChom Bueng Village Rajabhat.

Wichai Singsom. (2012). *Factors and approaches to correct the use of English by Thai students at the level Higher education*. Bangkok: Chandrakasem Rajabhat University.

Widdowson, H.G. (1981). *Teaching Language as Communication*. London : Oxford University Press.

